

INTERVIEW Kunstenaar Bas Peepkorn werkt aan een geschilderd dagboek

't Verhaal van de handen

Bas Peepkorn (1965) is een veelzijdige kunstschilder. Hij groeide op in Bussum en zat op het Gemeentelijk Gymnasium Hilversum. Met zijn bedrijf 'Net Echt' ontwerpt en schildert hij grote decors en muurschilderingen in alle denkbare stijlen voor theater, film, televisie, pretparken en spookhuizen.

Esther Smid

Hilversum ■ In de loop der jaren kwamen er prachtige projecten voorbij in binnen- en buitenland, met de Nationale Opera als vaste opdrachtgever. Daarnaast werkt Peepkorn aan een dagboek met geschilderde handen. Een echt levenswerk. „Op achttienjarige leeftijd schilderde ik mijn eerste hand. Ik besef inmiddels dat dit project nooit af is. Ik móet hiermee door.”

Peepkorn zat van 1988 tot 1992 op De Rietveld Academie in Amsterdam. „Het ging op de kunstacademie in die tijd niet zozeer over het ambacht”, herinnert hij zich. „Het was belangrijk om na te denken over de functie van kunst en over hoe je jezelf manifesteert in de kunstwereld. Dat was nuttig, maar ik wilde ook de techniek leren. Op zaterdag schilderde ik in het atelier van Hans Bayens op de Zeeburgerdijk modellen en stillevens om te leren schilderen naar de waarneming.”

„Mijn ouders stimuleerden mijn talent. Ik mocht als jochie van zes jaar al naar tekenles. De vader van een vriendje was decorontwerper, die maakte met stift altijd grote tekeningen. Daar kon ik urenlang naar kijken, zo prachtig.”

„Toen ik op de kunstacademie zat, las ik ergens dat in de Gouden Eeuw het ambacht van schilders getoetst werd door ze een hand te laten schilderen. Pas als je dat goed beheerste, mocht je toetreden tot het schildersgilde. Dit intrigeerde mij en ik begon aan mijn eigen 'handenonderzoek'. Ik dacht: 'Als ik een hand anatomisch goed kan schilderen, dan kan ik alles'.”

„Als oefening schilderde ik elke dag met olieverf mijn eigen hand in dezelfde positie. Zonder dat ik dat bewust wilde, kreeg ik verschillen in kleur en lijn. Die verschillen vond ik interessant. Lag het aan mijn stemming? De lichtinval? De manier waarop ik die dag naar mijn hand keek? Op een dag had ik in mijn vinger gesneden; een hand met pleisters en verband, een mooi onderwerp om te schilderen. Langzaam aan ontstond er een serie. Ik wilde dat de verzameling handen een eenheid zou worden. Daarom schilder ik sinds het begin altijd mijn eigen hand, één-op-één en telkens op eenzelfde paneeltje van linnen op karton, 18 bij 24 cm groot.”

Peepkorn schildert gek genoeg zowel zijn linker- als rechterhand. „Met schrijven ben ik links, maar schilderen kan ik met beide handen. Ik bedenk eerst een idee, maak ver-

volgens een schets en schilder dan de hand dan met acryl- en/of olieverf. Soms maak ik verwijzingen naar de actualiteit en gebruik dan plaatjes uit kranten of tijdschriften als achtergrond. Gaandeweg ben ik de schilderijtjes van mijn handen gaan gebruiken om een verhaal te vertellen. Meestal gaat het niet om een letterlijk verhaal maar meer om een associatief idee. Iedereen kan er zijn eigen interpretatie aan geven.”

Volgens de schilder kun je aan handen meer zien dan aan ogen. „Mensen zijn zich bewust van hun gezichtsuitdrukking en kunnen die opzettelijk manipuleren. Handen daarentegen bewegen vaak spontaan, zonder dat mensen daarop letten.”

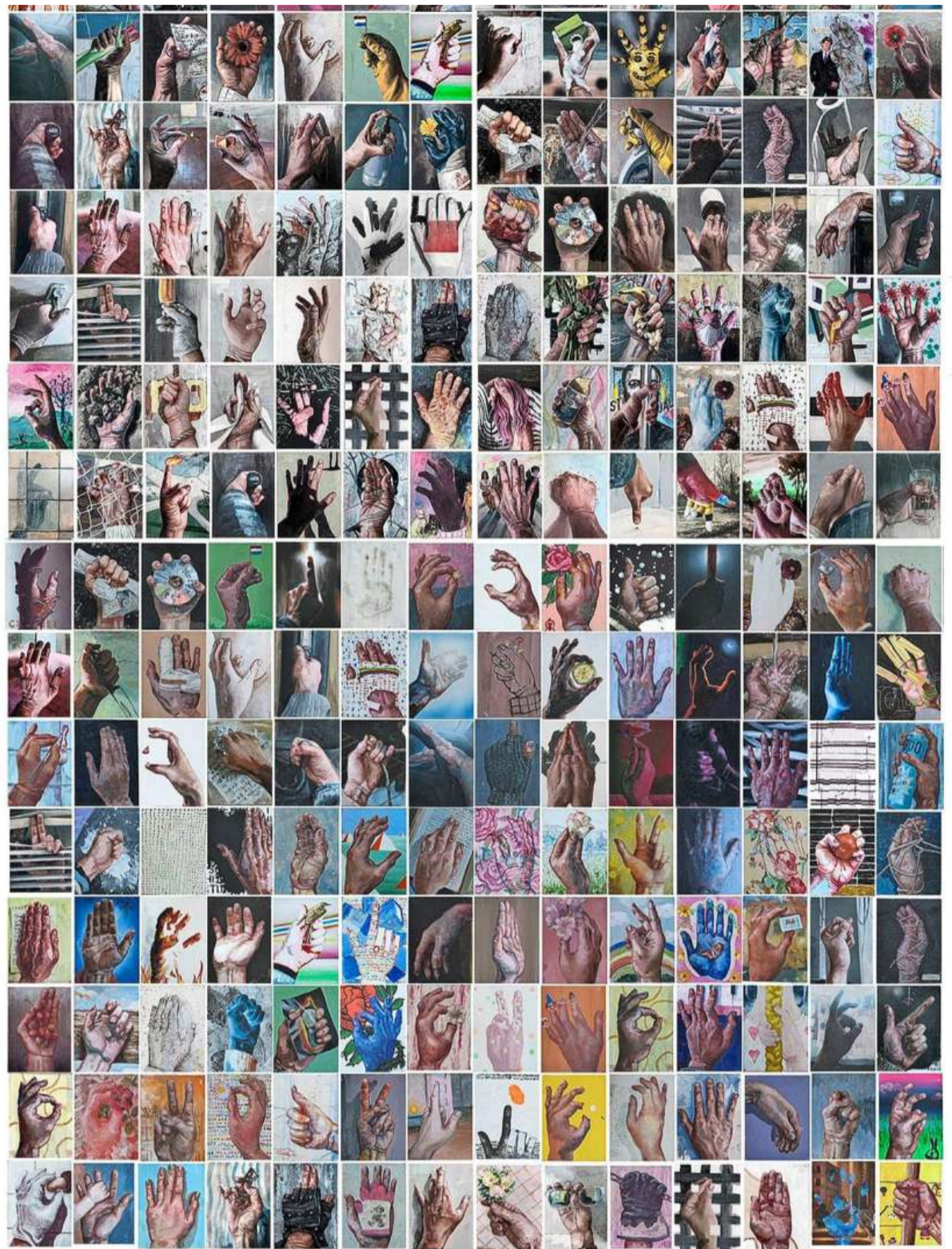
Obsessief

Door corona vielen er plots gaten in de agenda van de kunstenaar. „Ik zag het onmiddellijk als een kans om fulltime met mijn handenproject aan de slag te gaan. Die handen zitten altijd in mijn hoofd, maar ik heb tijd nodig om het uit te werken en er een serie van te maken. Vanaf de eerste dag van de lockdown legde ik mezelf op om dagelijks mijn hand te schilderen in mijn atelier in Haarlem. Het was misschien obsessief, maar het gaf mijn dagen wel inhoud en structuur.”

„Corona is een akelig virus, maar het gaf mij ook veel inspiratie: mensen worden voorzichtiger en bewegen anders op straat. Ook handen moeten zich aanpassen; ze moeten nu afstand houden, gewassen en beschermd worden, en volgens mij piekeren ze ook over het verleden en toekomst. Zo dienen de nieuwe onderwerpen zichzelf aan. Tijdens de coronacrisis heb ik tot nu toe tachtig nieuwe handen geschilderd. De serie vormt een mooi tijdsbeeld.”

Handen schilderen werkt voor Peepkorn als bliksemafleider. „Ik kan me ontzettend opwinden over wat er allemaal gebeurt in de wereld. Het frustrereert me omdat ik er weinig aan kan doen en ik me gevangen voel in een stroom van nieuws en standpunten. Ik trek me dan terug in mijn eigen cocon, probeer de schoonheid te zien van de kleine wereld om me heen en schilder mijn handen. Daar word ik gelukkig van.”

„Het is belangrijk dat kunstenaars hun ideeën uitvoeren, ook al zit daar niet per se iemand op te wachten. Het draagt niks bij aan de oplossing van grote wereldproblemen, maar al die kleine schilderijtjes laten een wereld zien die niemand nog kent. Je kunt erin rondlopen, wegdromen en blijven staan bij wat je mooi vindt. Het geeft mij energie en ik krijg er nieuwe ideeën van. Het is een vorm van vrijheid om te kunnen denken en creëren wat ik wil. Dat gevoel van vrijheid hoop ik over te brengen op de kijkers.”

De handen van Bas Peepkorn.

Alle schilderijen meten 18 bij 24 cm.

mand nog kent. Je kunt erin rondlopen, wegdromen en blijven staan bij wat je mooi vindt. Het geeft mij energie en ik krijg er nieuwe ideeën van. Het is een vorm van vrijheid om te kunnen denken en creëren wat ik wil. Dat gevoel van vrijheid hoop ik over te brengen op de kijkers.”

Geschilderd dagboek

„Het schilderen van handen geeft inhoud aan mijn leven. Ik weet van elk schilderijtje nog waar ik het gemaakt heb en hoe het tot stand is gekomen. Mijn verzameling handen

„
De verzameling schilderijen is mijn levenswerk

Peepkorn schildert links én rechts.

vormt een geschilderd dagboek, ik zie het als mijn levenswerk.”

Peepkorn heeft inmiddels ruim driehonderd handen geschilderd. Toch heeft hij niet het idee dat het project afgerond is. „Ik heb mijn verzameling handen verschillende keren geëxposeerd, onder andere in het Centraal Museum in Utrecht. Zo'n wand vol handen nodigt uit om te kijken en iedereen haalt er weer iets anders uit. Dat motiveert mij dan weer om door te gaan met dit project. De schilderijtjes krijgen een meerwaarde als ze allemaal bij elkaar hangen. De kracht zit in de verzameling. Je kunt de handen met el-

kaar laten communiceren door kleur, stijl, associatie. Zo ontstaan clusters die hele verhalen vertellen.”

Op dit moment werkt de kunstenaar aan een boek met een selectie uit de 350 handschilderijtjes. Als straks het gewone leven weer terugkomt en de opdrachten weer binnenvallen, wil hij hoe dan ook met zijn handenproject bezig blijven. „Ik heb besloten dat ik er regelmatig ruimte voor moet blijven vrijmaken. Gewoon omdat ik er zo blij van word!”